

Qrotesk ~ A Qotik Epik

GE Graven tərəfindən

IX Fəsil

~Tüstülənən Qardiens Abbey xarabalıqlarından on iki mil qərbdə, tək bir fiqur Səhər tezdən ay işığının son parıltıları altında qəsdən addımlayırdı. Dünənin abbatlıq mətbəxindən gətirdiyi və Tanrı tərəfindən göndərilən hədiyyələrlə əyilmiş və sapına qədər yüklənmiş Rahib Nikolas çiyinə asılmış və azuqə ilə dolu rahib xalatını daşıyırdı.

Nikolas qayalı bir silsilənin zirvəsinə qalxmaq üçün mübarizə apardı və dizinin üstünə söykəndi, nəfəsi tez-tez və soyuq gecə havasında duman içində idi. Orada, uzaqda, qədim, uzun müddət qurumuş çay yatağının genişliyində, illərdir kəşf etdiyi mağaranın ağzı - Dağ Ağzı, o, bunu adlandırırdı. O, silsilədən yan addımlarla aşağı endi, geniş daş vadisindən keçdi və nəhəng qara dəliyə girdi.

Mağaranın dərinliyindən əks-səda verən bir səs gəldi: "Rahib?" Oğlanın ürəkdən gülüşü qaranlıqdan qaçdı. "Bilirdim ki, gələcəksən! Gəldim!"

Nikolas qaranlığın dərinliyinə doğru addımlayaraq cavab verdi: "Lazar; bu mənəm ..."

Rahib özünü təqdim etməyə macal tapmamış Lazarus daşlı küncdən keçərək onunla kəskin toqquşdu. Həm rahib, həm də kraliçə yerə yığıldı. Təchizat

mağara döşəməsində pendir çarxı yellənən kimi səpələnmişdi.

"Əziz Tanrım! Lazarus," Nikolas mızıldandı, "Sən qorxutdun ... ey yox!" Rahib müvəqqəti torbanı axtararkən qaranlıqda özünü hiss edərək döşəmədə sıçradı . İçəridə qan şüşəsinin hələ də toxunulmamış və möhürlənmiş vəziyyətdə olduğunu gördü. Rahatlıqla dərin bir ah çəkdi. "Tanrıya şükür," deyərək mızıldandı, şüşəni öpdü və yavaşca əşyaların arasına qoydu.

"Rahib... Nikolay? Bağışla, rahib." Lazarus ayağa qalxdı və pendir çarxını götürərək soruşdu: "Rahib Odino haradadır?"

"Bir dəqiqə... ləvazimatları yığmağa kömək et. Onlara kömək et."

Lazarus içindəki şüşəyə diqqət yetirərək pendiri kisəyə soxdu və parçadan xoş qoxular yayıldı. "Mən onları yığacağam, rahib", Lazarus cavab verdi, səsinin tonu dəyişdi, indi isə zəif və ağır görünürdü.

Nikolas ucadan düşündü; "O vaxtdan bəri xatırlayıramsa, bu dağın o biri tərəfində bir ağac bağı var." Rahib qəfildən ayağa qalxdı və sanki düşüncəli şəkildə çənəsini sığalladı. "Əvvəlcə od lazımdır... bizə od lazımdır." Nikolas mağaranın girişinə tərəf getdi. Lazarus heykəl kimi idi və ehtiyatla torbaya baxırdı — sanki nəsə dəhşətli dərəcədə səhv ola bilərdi. onunla.

"Lazar, mənimlə gəl."

"Bəli, rahib." Lazarus baxışlarını yayındırdı və Nikolasın ardınca Dağ Ağzından və daha dayaz ay işığında olan üzünün yanından çıxdı.

"Hətta sümüklərim belə donub qalıb – bizimki kimi təvazökar geyim üçün bu meşə dumanı bağışlanmazdır." Nikolas əllərini sürətlə ovuşdurdu və fırlanaraq əlavə etdi: "Mən yağla dolu kiçik bir yağ lampası, bir az ip fitili və çaxmaqdaşlı od qutusu da gətirdim. İndi isə..." qurumuş odun yığıb bu davamlı nəmli soyuqdan xilas olmaq üçün?"

"Bəli, rahib."

Nəhayət, mağaranın dərinliyində, Lazarus və Nikolas aralarında tonqalın çatladığı bir cüt çömbə qayanın üstündə oturmuşdular. Narıncı parıltısı mağaranın olduqca qeyri-müntəzəm yeraltı ölçülərini ortaya çıxararkən soyuqluğu qovurdu. "Nəhayət, tonqal" Nikolas əllərini isinə-isinə alovlanan alovlara pərəstiş etdi. O, yığıncığa baxdı. yanına yanacaq tökdü və alovu artırmaq üçün düşüncəli şəkildə bir neçə çubuq seçdi.

Lazarus odun içindən baxaraq Nikolasın incəliklə hazırlanmış, baldır boylu çəkmələrinə baxdı.

"Rahib, sandaletlərin haradadır?"

Nikolas qəhqəhə çəkdi. "Getdi. Çəkmələrimi bəyənirsən?" Nikolas onları ocağın işığına qarşı çevirdi .

"Bəli," Lazarus cavab verdi.

Onları özüm düzəltmişəm. Mərc edirəm ki, sən mənim bir vaxtlar ayaqqabı tikən olduğumu bilmirdin — elə deyilmi ?

"Mən etmədim, rahib."

"Xahiş edirəm, mənə yalnız Nikolas, Lazarus deyə müraciət edin."

Oğlan başını tərpətdi. "Sən ayaqqabı tikə bilirsən, Nikolas?"

"Həqiqətən də... hətta ən yaxşısı da. Bu, abbatlığa gəlməzdən əvvəl tikdiyim sonuncu cütlükdür." Nikolas çəkmələrinin üzərindən baxdı. "Köhnə ayaqqabı geyindiyim günləri eşitmək istərdinizmi?"

"İstəyərdim", Lazarus öz çirkli ayaq əlcəklərinə baxaraq cavab verdi.

— Onda sənə deməliyəm. — Nikolas qayanın üstündə tərpəndi və qollarını dizlərinə qoyaraq alova söykəndi. — Mən daha kiçik olanda atam və böyük qardaşımın birlikdə Burqundiyanın cənub kənarındakı qərribə kiçik bir kənd olan Efrayimdə yaşayırdım. Atam kənddə ayaqqabı tikən idi — o, babamdan öyrənmişdi. Hamımız emalatxanada işləyir, ayaqqabı tikir və təmir edirdik. Atamın ümidi qardaşımın mənim davam etməyimiz idi. ticarət.

"Amma o vaxta qədər atam xəstələndi və artıq emalatxanaya nəzarət edə bilmirdi. Buna görə də, işini davam etdirmək üçün bizə güvənirdi. "Dəhşətli idi - bütün işlərin əksəriyyəti mənim üzərimə düşdü."

Lazarus soruşdu: "Qardaşın onları düzəltmək istəmirdi?"

Nikolas başını yellədi: "Oh, elə də idi — bütün qəlbi ilə atasının izi ilə getmək istəyirdi. Və o, öyrənməyə can atırdı. Amma Allah heç vaxt onun ayaqqabı ustası olmasını istəməyib — cəhddən sonra heç vaxt düzəldə bilməzdi. Və demək olar ki, həmişə mən onun arxasınca getməli və düzəltməyə çalışdığım ayaqqabıları yenidən düzəltməli olurdum. Bu, ən uzun müddət davam etdi; və əksər günlər gecəyə qədər işləyirdim."

"Atana dedin?" Lazarus soruşdu.

"Xeyr." Nikolas boğazını təmizlədi. "Atam öldürdü, qardaşımın mən bir-birimizin boğazından canavar kimi yapışdırdıq və mağaza iflasa uğrayırdı. Onun vəziyyəti pisləşdiyindən, özümü ona əziyyət verməyə məcbur edə bilmirdim."

Lazarus Nikolasın məcburi təbəssümünü üzərindəki şişmiş göz yaşlarını gördü. "Mən tez-tez niyə belə etdiyimi düşünürdüm. Görürsünüz, hər səhər mağazaya piyada gedirdim, amma sonuncu dəfə qapıdan girmək əvəzinə, mağazanın yanından keçdim və sadəcə mağazadan uzaqlaşmış kənddən və nəhayət, Burqundiyadan çıxdım."

Nikolas aşağı baxdı: "Hər şeyi arxada qoymuşam, bu çəkmələrdən başqa".

"Bir müddət köçüb dolanışığımı təmin etmək üçün bir neçə ayaqqabı dükənində işlədim. Lakin çox keçmədən Rəbb yuxumda ürəyimə toxundu; ruhumu oyadır. O, çağırır.

üstümə gəldi və ayaqlarımı Abbaye des Gardiens-ə apardı - Ona xidmətdə tənha bir həyat axtarmaq üçün. Və qəribə bir şəkildə, o Abbey divarlarının hüdudlarında, onlardan kənarında heç vaxt hiss etmədiyimdən daha çox azadlıq hiss etdim. Nikolas qəribə bir təbəssümlə başını yellədi. "Qəribə."

"Bəs ailən necə olacaq?" Lazarus soruşdu.

"Gəldikdən qısa müddət sonra qardaşıma məktub yazdım. Ondən cavab gözləmədim, amma cavab verdi ; atamızın mənə getdikdən qısa müddət sonra vəfat etdiyini dedi. Sonradan öyrəndim ki, qardaşım mağazanı borclarına görə satıb və... bir daha ona məktub yazmamağımı xahiş edib." O, atamızın ölümündə — bütün bunlarda məni günahlandırır.

Nikolas əyilib ocağı yandırdı. "Odino mənə hər şeyi danışdı, Lazarus. Başlıq niyə taxdığını bilirəm ." Lazarusun başı dərhal geri əyildi; və başlıqdakı cansız göz dəliklərinin o biri tərəfində, ocağın işığının mükəmməl bucağında parıldayan Nikolas dərin, araşdırıcı mavi gözlərin düz öz gözlərinə baxdığını gördü.

"Mənim üçün narahat olma, Lazarus. Odino və atanla olduğu kimi; sənə sənə mənimlə təhlükəsizdir." Lazarus heç nə demədən alovların içində qayıtdı.

"Mənimlə açıq danışa bilərsən, Lazarus. Məni rahibdən daha çox dost hesab et." Nikolas oda bir çubuq atdı və qayasına söykəndi.

"Həm atan, həm də Odino mənə dedilər ki, mən gəlməzdən bir az əvvəl Qardiens Abbey qapılarında tərki edilibsən . Və sənənin hava xəstəliyən var idi və bu da katakombaları heç vaxt tərki etməməyi tələb edirdi. Bunların heç biri doğru deyildi, elə deyilmi?"

Nəhayət, Lazarus etiraf etdi: "Xeyr. Amma atam mənə həqiqəti danışmağı qadağan etdi. O dedi ki, Əgər mən özüm haqqında həqiqəti desəm, digər rahiblər məni öldürə bilələr.

"Xəstəliyəniz heç vaxt, onun iddia etdiyi kimi, açıq havadan deyildi - gizlicə günəş işığından deyildi - günəşdən ciddi bir xəstəlik keçirirsiniz, elə deyilmi?"

"Bəli."

"Və İvanın sizin xəstəliyənizi qeyd etmək üçün Qardiens abbatlığına çağırdığı həkim Abbat?"

"Heç vaxt həkimə müraciət etməmişəm. Bəlkə də atam kiminsə özünü göstərməsini təşkil edib..."

"İndi başa düşdüm. Atan Lazar, doğru deyirdi — sənəni mütləq öldürərdilər.

İndi geri baxanda bunu aydın görə bilirəm. Atan sənəni çox sevirdi, Lazarus.

"Bəli, o etdi; çünki mən onu sevirəm."

"Doğulduğun gündən bəri atan sənəni harada gizlədib?"

"O, məni kafedralda tapdı və katakombalarda — Baston Kriptində gizlətdi."

"Elə Abbatlığın özündə?! O, necə oldu ki, kiminsə sənəni kəşf etməsinə mane oldu?"

"O, mənim susmağımda və kripto qapısını bağlı saxlamağımda israr etdi. Beləliklə, mən də belə etdim."

"O dedi ki, nə?! Doğuşdan bəri danışmağı bilirdin?"

"Xeyr. Atam mənə tez öyrətdi."

"Və bəlkə də tez öyrəndin. De mənə, kriptovalyutada nə qədər gizləndin?"

"Bəlkə də bir il. Sonra atam mənim üçün maska və xalat tikdi və mənə şimal Abbey darvazasının qarşısında tərki edilmiş vəziyyətdə tapmış kimi davrandı - və mən xəstə olduğumu iddia etdim." Nikolas Lazarın dediyi hər şeyi düşünərək çənəsini yenidən sığallayaraq ocağı yandırdı.

"Sən o birilərinə oxşamırsan - demək istəyirəm ki, ümumi görünüşünə görə, boy-buxun heyvandan daha çox oğlan uşağına oxşayır. Soruşa bilərəm ki, neçə yaşın var, Lazar? Həqiqətən də on üç yaşın var?"

"Mən cəmi yeddi il qocalmışam."

Nikolas başını yellədi, ağzının küncündə bir təbəssüm ifadəsi var idi: "Möhtəşəmdir.

Bəlkə də qeyd olunan və əsl yaş arasındakı fərq sənə qeyri-adi boyunu da gizlətmək üçün idi.

Atan necə də ağıllı idi. İndi bilirəm ki, abbatlıqdakı iddiaların əks halda dediyi kimi, belin o qədər də əyilməyib.

Onlar qanadlarını yığıb ifraz edirlər, elə deyilmi?

Lazar qəfildən ayağa qalxdı. "Daha danışmaq istəmirəm, Nikolas."

Nikolay onu sakitləşdirdi: "Bağışla məni. Xeyr, otur! Artıq sənə vəziyyətdən danışmıram. Otur, əgər istəyirsənsə, oğlum." Lazarus oturdu.

"Deməliyəm ki, sənə çoxdan heyranam, Lazarus. Sən heç vaxt digər skvayr oğlanları kimi olmamısan - əksəriyyəti kimi tez-tez etdikləri kimi onların iman və vəzifələrini sorğu-sual etməmişən - və əhəmiyyətsiz məsələlər üzərində mübahisə etməmişən. Sən həmişə sakit idin, vəzifələrini bilirdin və deməzdən əvvəl sözlərini düşünürdün."

Lazarus başını mağaranın döşəməsində səpələnmiş ərzaq kisəsinə çevirdi. "Rahib Odino mənim üçün gələcəyini dedi, amma sən onun yerinə gəl. Niyə onun qanını qabda gətirdin?"

"Sən haradan bildin?"

"Onun qoxusunu hiss edirəm ... həqiqətən də Odinodur. Niyə bu qədər qan tökübsən? İndi niyə səndə var?"

Nikolas əsəbi şəkildə yerindən tərpəndi, gözləri torba ilə Lazarusun arasında irəli-geri baxdı. Dərin bir nəfəs aldı və qayanın üstündə dikəldi. "Sənə deməli olduğum bir şey var, Lazarus."

"Rahib Odino öldü?" Lazarus soruşdu.

"Bəli, elədir, Lazar."

Lazar boğuldu. "Bəs necə?"

"Həmin Kapitan — atanı öldürən eyni adam."

"Onları niyə öldürdü?"

"Çünki İvan və Odino səni qorudular."

Mağaraya sükut çökdü, hər ikisi alovlara baxırdılar. Lazar dedi: "Sonra mən növbə ilə bu kapitanı öldürməlidir.

"Xeyr, Lazar. Sən öldürməyəcəksən."

"Göz qarşılığında göz!" Lazarus tüpürdü.

"Sən həqiqətən də bunu nəzərdə tutmursan, elə deyilmi?"

Lazarus çiyinlərini aşağı saldı. "Xeyr, amma hiss edirəm."

"Mən də eyni hissləri keçirirəm - Odino mənim üçün ata idi. Və buna görə də indi buradayam. Sənin etməli olduğun çox vacib bir şey var."

"Nə etməli?"

Nikolas ayağa qalxdı, torbaya yaxınlaşdı və içindəkiləri axtardı. "Xəritəni necə oxumağı bilirsinizmi?"

"Edirəm. Atam mənə öyrətmişdi."

"Katakombaların xəritələri?"

"Mən xəritələri skriptoriumda görmüşəm. Onları hələ də xatırlayıram."

Nikolas kisədən qatlanmış perqament çıxardı.

"Bəs hansı xəritələri gördüyünüzü xatırlayırsınız?"

"Hamısı."

"Xeyr, atan sənin üçün neçəsini gətirib?"

"Bir dəfə atamdan yeni xəritə istədim və o, artıq skriptoriumdan bütün xəritələri mənə göstərdiyini dedi."

Nikolas başını qaşığıra qayağa qalxdı. "Hamısı? Müqəddəs Kitabda yüzlərlə xəritə olmalıdır. Hamısı, Tanrım." Nikolas mağaranın döşəməsinə baxdı, çənəsini sığalladıqdan sonra soruşdu: "De mənə, Lazarus; o çoxsaylı Abbey xəritələrindən İtaliya adlı bir ölkəni xatırlayırsan?"

Lazarus cənub-şərqə işarə etdi. "Orada — həmin istiqamətdə — Leon körfəzi və Tirren dənizinin o tayında; Sardiniya adasının şərqində. İtaliya sizin çəkmənizin formasındadır. Bu əsasən dənizlərlə əhatə olunub və dağlar onun mərkəzindən aşağıya doğru uzanır. Umbriya Provansı da onun mərkəzindədir. Kansello monastırı orada, mərkəzinin şimalında yerləşir."

Nikolas tamamilə çaşqın halda qaşlarını qaldırdı. Sonra Lazarı daha da sınıdı

hiyləgərcəsinə çaşdırmaq və bəlkə də öz coğrafi xatirələrini şübhə altına almaq cəhdi ilə bacarığını nümayiş etdirdi; "Bəs Şotlandiya Krallığı necə olacaq?" Lazar əks şimal-qərb istiqamətini göstərdi: "Bura o tərəfdir — qısa bir su xəttinin üzərindən; və ingilis torpaqlarının şimalından."

"Bəs mənim evim haradadır, Lazar?"

"Efrayim kəndi Burqundiyanın cənubundadır", Lazar bir az şərqlə işarə etdi.

"O tərəfə."

"Bəs Murat?"

"O tərəfə."

Nikolas başını yellədi. "Tamamilə heyramizdir." O, başını tərpətdi. "Tanrı sənə heyramiz bir hədiyyə verib."

Lazar ondan soruşdu: «Niyə məndən belə yerlər haqqında soruşursan?»

Nikolas dərin bir nəfəs aldı, qayasına qayıtdı və qatlanmış perqamenti Lazarusa verdi.

Lazar açılıb baxdı. Səhifədə Fransa, İtaliya və onları əhatə edən ölkələr və dənizlərin təsviri var idi. "Mən də bu xəritəni xatırlayıram."

"Güman edirəm ki, sən də belə edə bilərsən, çünki bu, eyni Abbey skriptoriyasından gəlmişdi. Məni dinlə, Lazarus."

Mən sizə təkcə ərzaq gətirməyə deyil, həm də keşiş Odinonun son xahişini yerinə yetirməyə gəldim.

O, sənin İtaliyaya — Umbriyadakı Kançelo monastırına — getməyini istəyir və sən də o vaxtdan bəri onun harada olduğunu bildiyini göstərmisən. Orada Qapıçı ilə bağlı təfərrüatları çox bilən yaşlı bir rahib Salvitinonu çağırmalısən .

Lazarus İvanla söhbətini , məktubu və borclu olduğu bir yaxşılığı xatırladı.

"Sən ona deməlisən..."

"İtaliyaya get ?!" Lazarus onun sözünü kəsdi.

"İcazə verin danışım, Lazarus. Ona deyən ki, Qardiens Abbatlığında Qapı Daşı açılıb. Ona deyən ki, siz Rahib İvan Qoqunun oğlusunuz — Qapı Daşındasınız. O, sizi bu istinadla tanıyacaq. Həmçinin, mən bir qab qan gətirmişəm. Onu ona verməlisən."

Salvitinoya deyən — bu, Rahib Odinonun qanıdır. Onda o, bununla nə edəcəyini biləcək.

"Xeyr. Xeyr, bacarmıram", - deyərək başını yelləyərək pıçıldadı.

Nikolas davam etdi: "Rahib Salvitinonu çağırmalı, ona bunları deməli və onu yenidən Abbatlığa gətirməlisən. Rahib Odino onun ən böyük və ən böyük Rahibi olduğunu dedi. Aşağı Şura və bəlkə də Qardiens Abbey və Kançello Monastırında sağ qalan yeganə rahibdir ki, Qapı Daşını tərcümə olunmuş yazılarla işləmək və yenidən düzgün bağlamaq biliyinə malikdir. O, həmçinin sizə başqa bir şəxsi işdə də kömək edə bilər. Mərhum atanıza şüşəni verdikdən sonra onun istəkləri ilə bağlı məsələ qaldırın. Yolda onu sındırmamağa diqqət yetirməlisiniz. Atanız bununla fəxr edərdi."

Lazar qəfildən ayağa qalxdı, xəritəni mağaranın döşəməsinə atdı və ocağın yanından uzaqlaşdı Nikolaya tərəf döndü. "Çox uzaqdadır. Atam günəş dedi ki, niyə gedib bu rahibi gətirib ona stəkan gətirə bilmirsən, axı sən bunları bilirsən?"

"Bacarmıram. Bir xanım məni gözləyir."

"Xanım?"

"Hətta gözləyirəm ... tezliklə həyat yoldaşım olacaq Marta. İndi gəl. Otur Lazar. Xahiş edirəm. Sənə ən əziz Martam haqqında danışacağam."

"Bəs sən ... subaylıq və cinsi əlaqədən çəkinmək andlarına əməl etməli deyilsənmi?" Lazar ocağa qayıdıb oturdu.

Nikolas Lazarusun sualını cavabsız qoydu. "O, Murada yaşayır — mərhum kənd ayaqqabı ustasının dul arvadı, ruhu şad olsun. Onun haqqında eşitmək istərdinizmi?"

"İstəyərdim." Lazarus ah çəkdi.

"Mən Marta ilə ən qəribə qəzada tanış oldum." Nikolas davam etməzdən əvvəl gülməyə çalışdı, "Bəli, tam yox. Abbot Voniq məni yeni bir kənd kilsəsinə göndərəndə özümü həmişə yerli ayaqqabı dükanlarına cəlb edirdim - görürsən ki, içimdəki sarsılmaz ayaqqabı ustası."

"Təxminən bir il əvvəl rahib məni yerli kilsənin təmirinə nəzarət etmək üçün Muratın yanına göndərdi. Gözlənilən kimi, içimdəki maraqlı ayaqqabı ustası oyandı və mən yerli ayaqqabı dükanına tərəf getdim. Təəssüf ki, qarını açan kimi üzümə atılmış bir çəkmə dəydi. Oyanana qədər yadımda qalan sonuncu şey ayaqqabının dabanı idi .

"Mən də gələndə gözüm çox gözəl bir mənzərəyə sataşdı." O, gülümsədi və çənəsini sığalladı. "Öldüyümü anladım, çünki başımın üstündə bir mələyin üzü görünürdü - bu, əziz Martam idi, şişmiş burnumu nəm parça ilə silirdi. Danışdıqca üzümə toxundu ."

"Daha sonra onun çəkməni qarıya atmaq istədiyini öyrəndim, amma üzüm mane oldu . Əri öldükdən sonra mağazanı işlətməkdə çətinlik çəkdi. Müştərilərinə gecələr başqa bir kişinin gəlib ayaqqabı tikdiyini, əslində isə özü tikdiyini bildirdi. Lakin kənd dua icmalarında şayiələr yayıldı və bir neçə xanım gizlicə bu kişinin gəlməsini izlədi. Öyrəndim ki , onun dükanına çatmazdan bir az əvvəl bir neçə qadın dükanını tərk edərək onu əsl ayaqqabı ustası olmaqda günahlandırıb, bütün müştərilərinə bir qadının ayaqqabı tikdiyini bildirəcəklərini deyiblər ."

"Ertəsi gün arvadlar ərlərindən təmirə ehtiyacı olan ayaqqabıları gətirmələrini istədilər. Sonra onlar qadına diqqətlə baxdılar. Qadınlar da belə ola bilərlər - hətta onların əxlaqına mane olsalar belə, kinli."

Hər halda, içimdəki ayaqqabı ustası onu xilas etdi. Mən ona qapını geniş açmasını dedim və o çölə çıxana qədər işə getdim. Mən çox səs-küy saldım - döyürdüm, döyürdüm və sair.

Nikolas güldü. "Onların üzlerini görməli idin. Mağaza ağızları açıq, əsəbi qadınlarla dolu idi. Ayaqqabıları bir-bir düzəldərkən onları görməməzliyə vurdum — başa düşdüm ki, o vaxtdan bəri sənətkarlıqdan əl çəkmişəm, amma hər şeyi mükəmməl düzəldən at kimi hərəkət edirdim. Onlardan biri o qədər cəsarətli idi ki, məndən Martanın ayaqqabılarını həmişə düzəltdiyimi soruşdu. "Əlbəttə, qadın" dedim. "Yoxsa ayaqqabıları öz-özünə düzəltdiyini sən yığdın?" O, daha bir rahibə sual verməyə cəsarət etməzdi." Yenə güldü. "Marta onlardan 'ayaqqabıçı keşişi' üçün daha çox ayaqqabıları olub-olmadığını soruşdu. Ah, dükandan çıxarkən üzlerindəki ifadə. Gülüşümü gizlətmək üçün onlara arxamı çevirdim."

"Yalan şahidlik etmə, Nikolas." Lazar sözə qarışdı.

Nikolasın üzündəki təbəssüm yox oldu. "Marta yıxılında mən boş dayanmayacaqdım." canavarlara. Bəzən bir həqiqətin yalanın düzəldə biləcəyindən daha çoxunu məhv etdiyini ölçməliyik. Bəli, mən yalan danışdım, Lazarus. Etiraf etməliyəm ki, bu, indiyə qədər deməyə məcbur olduğum ən şirin yalan idi.

"Necə yəni?"

"Marta ilə son bir ildə daha da yaxınlaşdıq. Mən ona mağazada kömək etdim. O, mənə evlilik vədi verib. O, mağazanı satacaq və mənimlə birlikdə Burqundiyadakı keçmiş kəndimə qayıtmağa razılıq verib. Nəhayət ki, evə qayıdıram. Ümid edirəm ki, qardaşımla barışıb üçümüzə ayaqqabı dükanını açmağı təklif edəcəm - bəlkə də, bacarsaq, atamın köhnə mağazasını ala bilərik."

"Deməli, keşiş andlarını pozmuş olacaqsan, elə deyilmi?"

"Xeyr, Lazarus. Əvvəlcə keşiş olmaqla sındırıldığımı düzəltmiş olacağam. Rəbb heç vaxt mənim rahib qalmağımı istəməyib. İndi bunu başa düşürəm. O, mənə gizlənməyi dayandırmağı, abbatlığın divarlarını tərk etməyi, evə gedib keçmiş səhvlərimi düzəltməyi tapşırırdı."

Lazarus cavab verdi: "Başa düşürəm" .

"Rəbb çox vaxt qəribə şəkildə işləyir, Lazarus. Hətta mən belə Onun çağırışını başa düşmürdüm." Ta ki Marta məni o çəkmə ilə vurana qədər. Və o vaxtdan bəri O, gözlərimi əsl çağırışıma açdı. Nikolas başını aşağı saldı: "Kaş ki, atam sağ olsaydı və mənim qayıtmağımı qarşılayardı." O, Martanı çox sevərdi.

"Bəlkə də, indi Rəbbin səni yalnız Martanı sevdiyini üçün istiqamətləndirdiyinə inanırsan və bunu o qədər çox istəyirsən ki, bəlkə də Allahın iradəsinin səni istiqamətləndirdiyinə inanırsan? Niyə Rəbb səni rahib olmağa, sonra da səni evə qaytarmağa apara bilər?"

"Bəlkə də özümü tapmaq üçün, Lazarus. Mən də tez-tez eyni şeyi düşünmüşəm, amma Onun mənimlə danışdığını eşitmişəm - ürəyimdə bilirəm ki, O, mənə yol göstərir."

"Bəs O, sənə Muratdakı qadınlara da yalan danışmağı tapşırıdımı, rahib?"

Nikolas qaşqabağını saldı. "Xeyr." O, getdikcə artan məyusluqla duruşunu dəyişdi. "Mənə de, Lazarus, sən Allahın iradəsinə itaət etməyə çalışdığını hiss edirsənmi?"
"Edirəm."

"Bəs sən abbatlığa yalan danışarkən, hava xəstəliyinə tutulmuş kimi davranarkən Onun iradəsinə tabe idinmi?"

"Mənə deyilənləri etdim." Lazarus başını aşağı saldı.

"Atanıza dərin hörmətim var, Lazarus. Səninlə bağlı onun mühakiməsinə şübhə etmirəm, amma bunu soruşmalıyam: Niyə onun sənin haqqında hamıya yalan danışdığını düşünürsən?"

"Məni zərərdən qorumaq üçün. O mənim atamdır."

"Martanı zərərdən qorumaq üçün yalan danışdığım üçün."

"Amma Marta haqqında həqiqəti bilsəydilər, onu öldürməzdilər."

"Yalan heç bir şəkildə yalan deyilmi? Bu şəraitdə mən doğru hesab etdiyim şeyi etdim və əməl, nə qədər səhv görünsə də, daha çox xeyr üçün idi. Sən hələ də bir insansan - öyrənməli çox şeyin var, Lazarus."

"Bəlkə də," Lazarus qısaca dedi. O, rəqs edən alovlara baxaraq, Həqiqətə and içən və adını yalnız "Məsihdə yazıq adam" kimi təqdim edən bir məhbusla keçmişdəki söhbətini xatırladı. O, artıq həmin adamın bütün həqiqətini etiraf etdiyini və buna görə "sümüklərinə qədər yandığını" düşündü.

"Bəs bu nədir, Lazarus?"

"Bilmirsən?"

"Mən heç vaxt Aşağı Şuranın rahibi olmamışam və ya onların əlyazmalarından xəbərdar olmamışam - sadəcə Abbatlıqdakı əksər rahiblər kimi tipik bir rahib olmuşam."

"Bu, bir qapıdır, amma fərqli bir növdür. Biz bu barədə danışmamalıyıq."

"Cəhənnəmə, yəni?"

"Bəli."

"Mən də, çoxları kimi, bu cür şeylər eşitmişəm."

Lazarus tərpəndi. Nikolasın davam edən suallarından narahat olmağa başladı. Uzun müddətdir fəaliyyət göstərən Aşağı Şura, Böyük Rahiblər olan İvan, nə də Odino, yalnız Böyük Rahiblərin gizli pıçıldaşmaları üçün nəzərdə tutulmuş bu cür məsələlərin təsadüfi müzakirəsini qəti şəkildə qadağan etməzdilər. Amansız görünən suallar zamanı Lazarusun rahibə qarşı şübhələri artdı.

Nikolas davam etdi: "Bəs bundan daha nə var: Qadın Kabusunun gəzdiyi barədə şeylər var." Abbey ərazisi — Özünü xəyallara qərq edir. Bu, bundan irəli gəlirmi — Qeytstoundan?

"O, hə... hmm... Nikolas, sən əsgərlərə Dağ Ağzında gizləndiyimi deməyəcəksən, olacaq sən?"

"Narahat olmağa ehtiyac yoxdur, Lazarus. Abbatlığa qayıtmaq niyyətim yoxdur - yanğın və uçqun nəticəsində tamamilə məhv olub."

Lazarus müdaxilə etdi: "Kiməsə deməlisən ki, gedib Rahib Salvitinonu çağırırsın — Qapı Daşını bağlasın ! Abbatlıqda heç kim yoxdur?"

Nikolas başını yellədi. "Mən heç vaxt Abbatlığın yanmış divarlarının içinə bir addım belə atmayacam . İndi bildiklərimi bildiyim üçün, nə Cəhənnəmlə, nə Cəhənnəm Qapısı ilə, nə də əvvəlcə güclə qaça bildiyim amansız əsgər legionu ilə heç bir işim yoxdur. Xeyr, mən Martanı gətirmək üçün Muratın yanına gedirəm. Və biz bu pis yeri çox geridə qoyacağıq."

"Əgər Qapı Daşı açıqdırsa, necə narahat olmaya bilərsiniz?"

"Vacibdir. Bunu etməyim Odinoya söz verməyimin əsas səbəblərindən biridir ki, mağaraya gəlib sənin azuqəni çatdıracağam. Və sözümə əməl edən bir insan kimi, mən də səninlə birlikdə..." arzusunu dilə gətirdi və bilməyini istədiyi hər şeyi - demək olar ki, hər şeyi sənə söylədi. Daha çox şey var. Rahib Odino məndən and içdirdi ki, səndən söz verməyini xahiş edəcəyəm Rahib Salvitinonu çağıraraq açıq Abbey Gatestone-a qaytaracaqsınız ki, o, yenidən bağlamağa çalışsın.

"Sözüm?" Lazarus qayadan düşdü və ayağa qalxdı. "Mən buna söz verə bilmərəm!"

Mən bunu edə bilmərəm!

"Odino dedi ki, atanın cavab verdiyi kimi sən də cavab verə bilərsən. Bunlar onun mənə pıçıldadığı son sözlər idi, Lazarus — sən sənin atan və daha çox şey olacaqsan."

"Bu, həddindən artıqdır."

"Başa düşürəm," Nikolas başını aşağı salıb alovlara baxdı. Lazarus donub qalmışdı.

"Nəyi başa düşdün?" Lazarus nəhayət soruşdu.

"Odino məndən istəsəydi, mən də bunu edə bilməzdim - Marta və hamı."

"Vəssalam? Bəs Darvaza Daşı açıq qalır?" Lazarus çiyinlərini çəkərək soruşdu.

"Odinonun məndən gözlədiyi hər şeyi etdim. Qalanını da səndən gözləyir. Və sən seçimini etdiyini üçün - təəssüf ki, düşünürəm ki, Qapı Daşı belə qalır."

"Amma bilirsən ki, mən bunu edə bilmərəm, Nikolas. İşiqda gəzə bilmərəm. İtaliyaya piyada gedə bilmərəm — çox uzaqdır. Rahib Odino məndən nə edə bilmədiyimi soruşur. "Bu çoxdur, rahib!"

Nikolas başını qaldıraraq Lazarusa baxdı: "O, heç vaxt sənin İtaliyaya piyada getməyini niyyətində deyildi." Mağaraya sükut çökdü.

Lazar nəhayət dedi: "Sənin toplaya biləcəyin şeyi mən edə bilmərəm".

"Heç cəhd etmişən?" Lazarus heç nə demədi. Nikolas yanacaq yığınınından təzə bir çubuq götürdü və ucunu ocağın mərkəzinə soxdu, parlaq şəkildə alovlanana qədər diqqətlə çevirdi. "Bəlkə də səni başqa cür inandıra bilərəm." Nikolas yanan məşəli qaldıraraq ayağa qalxdı. "Gəl." O, dönüb mağaranın dərinliyinə və dar bir mağaraya doğru getdi. Lazarus da onun ardınca getdi.

"Bilirsiniz, mən bu mağaranı abbatlığa çatdıqdan qısa müddət sonra kəşf etdim."

"Dağ Ağız", Lazarus əlavə etdi.

"Sən də gördün - qayaların arasındakı üzü?"

"Elədir. Amma Nikolas, niyə abbatlıqdan bu qədər uzağa gedirdin?"

"Təəccüblənmək; şeyləri düşünmək. Özümü axtarmaq, deyərsən. Gəzməyi və şeylərə heyran olmağı sevirəm."

"Bəs özünü tapdınmı?" Lazarus ondan soruşdu. Nikolas onun içindəki kinayəni eşitdi sözlər.

— Mən bunun əvəzinə Dağ Ağızını tapdım, — Nikolas güldü. Onlar mağara keçidindən içəri girdilər. Nikolas məşəl ilə irəliləyərkən aşağı əyildi; Lazar isə aralarındakı alçaq qaya tavanından ehtiyatla arxada getdi.

"Hara gedirik?"

"İrəli. Gəl."

"Mən bu qədər yığdım", - deyə Lazarus mızıldandı. Nikolas qəhqəhə çəkdi. İkisi də bir-birinin ardınca Dəhlizdən keçdi. Divarları nəhayət uçdu və nəm havası kəskin bir qoxu ilə örtülmüş böyük bir mağara ortaya çıxdı. Döşəməni işıqlandıran bir dairə ilə onlar mağaranın ən mərkəzi hissəsinə doğru getdilər. "Bu nə qoxudur?" Lazar soruşdu. "Burada nəşə var." Lazar qaranlığı axtardı.

"Bəli, müəllimlərin. Onlar sənə uçağı öyrədə bilərlər, Lazarus." Nikolas dayandı və geri döndü.

"Kim? Necə?"

"Ən yaxşı yol." Nikolas məşəli yüksəkliyə qaldırdı və mağaranın tavanı tamamilə Böyük Nal Nılası yarasaları ilə dolu idi. Lazarus heyratla dayandı və on minlərlə parlaq qara göz ona baxarkən yuxarı mağara formasılarına baxdı.

"Siçanlar?" Lazarus soruşdu. Bir neçə yarasa tavadan düşüb mağaranın ətrafında fırlandı.

"Baxın!" Lazar onlara işarə etdi, "Uçurlar!"

"Bəli, elədirlər. Onlar yarasalardır. Yarasalar isə uçur. Günəş batanda mağaradan çıxırlar. Sübh tezdən yeyib qayıdırlar. İndi dincəlirlər. Mən həmişə yarasalara heyran olmuşam."

"Yarasalar quşlar kimidirlər", - deyə Lazarus hipnoz edilmiş və tavana baxaraq öz-özünə mızıldandı.

"Yarasalar quşlardan fərqlidir. Yarasalar gecələr, quşlar istirahət edəndə uçurlar. Gündüzlər isə yarasalar..."

Quşlar uçanda dincəlir. Günəşin çıxıb-batması ilə onlar növbə ilə səmaya əmr edirlər.

Nikolas güldü. "Onu tapan mən idim. Odionun mənə quş görmək istədiyini dediyini xatırladım, ona görə də onu onun yanına gətirdim." Nikolas tavana baxdı.

"Artıq ölmüştü?"

"Bəli, Abbey yolu boyunca qayaların arasında uzanmışdım. Mən o yolu çox gəzmişəm - çox şey tapmışam ."

"Fənəri mənə verə bilərsənmi?" Lazarus soruşdu. Nikolas aşağı baxıb əlini uzadan Lazarı gördü .

"Lazar, onu sənin üçün daha yüksəkdə saxlaya bilərəm." Nikolas tavanı daha yaxşı işıqlandırmaq üçün onu bacardığı qədər yuxarı qaldırdı .

"Fənəri tuta bilərəmmi?" Lazarus yenidən soruşdu. Nikolas aşağı baxdı.

"İstəyirsən." Nikolas yanan çubuğu ona verdi. Lazarus onu yuxarı qaldırdı və mağaranın ətrafında gəzdi, Nikolas isə yerində qalarkən tavana baxdı.

"Bəs onlar yalnız gecə uçurlar?" Lazarus ona qışqırdı, sözləri isə əks-səda verdi.

mağara

"Yalnız o zaman," Nikolas cavab verdi.

Bir müddət sonra Lazarus və Nikolas mağaranın xaricinə qayıdıb tonqal yandırdılar.

"Yenə səndən soruşuram, Lazarus - Odino üçün - edərsənmi?"

"Mən yarasa deyiləm", - deyə Lazarus cavab verdi.

"Və Odino bunu heç vaxt yarasadan istəməzdi", Nikolas cavab verdi.

"Əgər bunu edəcəyəm desəm və sonra yerinə yetirə bilməsəm?"

"Marta və abbatlığı tərk etmək planlarım barədə Odinoya danışanda o mənə dedi: " Öhdəlik götürüb uğursuz olmaq, öhdəlik götürməməkdənsə, daha yaxşıdır." Görürsən, Lazarus, şərəf yalnız sözlərə deyil, əməllərə əsaslanır . O, səndən ən çox söz verməyini və çalışacağına söz verməyini istəyirdi. Mənə bir daha cavab ver və mən keşif Odionun son xahişi ilə səni bir daha narahat etməyəcəyəm.

"İtaliya çox uzaqdadır — bəs günəş?" Lazarus mağaranın ağzına baxdı.

"Cavabın nədir, Lazar?" Sükut çökdü.

Lazarus cavab verdi: "Bəli." Lazarus mağaranın döşəməsindən, ayaq əlcəyinin yanında xəritəni götürüb baxdı: "Söz verirəm ki , sadəcə rahibi gətirməyə çalışacağam , yalnız bunu."

Nikolas gülümsəyib oğlanın çiyinə toxundu. "Və səndən bundan artıq heç nə tələb olunmur..."

"Şərəfli cəhdin. İvan sənənlə fəxr edərdi." Lazarus burnunu çəkdi - yalnız bundan sonra Nikolas Lazarın maskası altında ağıladığını anladı.

"Nə olub?" Nikolas soruşdu.

"Heç nə, rahib; mən edəcəyəm." Lazarus özünü topladı. "Mən rahib Salvitinonu gətirəcəyəm." ki, o, bizə Qarıçı ilə kömək etsin.

"Yaxşı dedin. Sən sənin atan və daha çox şeydən," oğlan gözlərini maskasının içinə sürtdü. "Acsan? Boldur."

"Mənəm", Lazarus etiraf etdi. Nikolas müvəqqəti torbaya tərəf addımladı və oradan ət və çörək parçaları çıxardı. O, su kisəsi götürdü və Lazarusun dizlərinin üstünə nahar hazırladı, sonra isə yerinə qayıtdı.

"Yemək yeməyəcəksən?" Lazarus rahibin boş əllərinə və dizlərinə baxaraq soruşdu.

"Bu ərzaqlar sənindir — əgər kifayət qədər saxlamaq üçün tək bir oğlan üçün bəlkə də bir aylıq pul yığaram." Lazarus ona baxdı. "Yaxşı, onda get! Ye!" Oğlan yeməyini cırmaqlamağa başladı.

Nikolas onu daha çox söhbətlə əyləndirərkən Lazarus nahar etdi və vaxt keçdi. Nəhayət, Lazarus yeməyini yuyub su kisəsinə mantar bağladı. Nikolas onu yenidən kisəyə apardı.

"Az yeyin və yeməyinizlə birlikdə bol su için - mədəinizi doyurur", Nikolas çiyinin üstündən səsləyərək təlimat verdi.

Lazar onun ardınca getdi. "Mən də edərəm".

"Yaxşı, Lazarus; Murata yollandığım an budur. Bir müddət Dağ Ağzında təhlükəsiz qalacaqsan - bu ucqar yerlərə heç kim səyahət etmir. Səyahətinə hazırlaşmaq üçün bir ayın var. Rəbbin sənə verdiyi qanadlardan istifadə etməyi məşq et. Onları yuxarıdakı yarasalardan öyrən."

"Gecənin qalmasını istəmirsən?" Lazar ondan soruşdu. "Yatıb dincələ bilərsən..." "Xeyr, Lazarus, getməliyəm. Martam məni gözləyir. Sən yaxşı olacaqsan; əminəm." Lazarus başını və çiyinlərini aşağı saldı.

Onlar sonuncu dəfə qucaqlaşdılar və Lazarus Nikolayın təpədən itməsinə baxdı. O, ocağın yanına qayıtdı və bir neçə quru odun daha atdı. Oturub isinməyə başladı, yarasalar və rahibi gətirmək üçün verdiyi təntənəli vəd barədə düşündü. Gözləri alovlara zilləndi. Nəhayət, Lazarus İvanın boynunda asılmış taxta dua xaçına baxdı. Atasının həmişə etdiyi kimi, onu çıxarıb barmaqlarının arasına diyirdi.

Alovların içində qara bir böcək gördü, o, tüstülənən quru ağac budağındakı çatlaqdan sürünərək çıxdı; böcək yanan budaqdan aşağı qaçarkən rəqs edən alovların arasından ehtiyatla dövrə vurdu. Lazarın baxışları böcəyin sərini döşəməyə tullandığını izlədi.

Mağaradan çıxıb daha təhlükəsiz məsafəyə qaçdı. Dayandı, qanadlarını açdı və mağaranın ağızına doğru uçdu. İsti bir şəkildə, yorğun əzaları və tox qarnı ilə oturduğu yerdə mürgüləməyə başladı. Başı yelləndi və titrədi, dəfələrlə yuxuya getdi və özünü oyandırdı. Nəhayət, odun isti parıltısından ayrıldı və divarda dar bir künc tapdı, orada onu tərk edən son etibarlı və tanış məkana -

daim fırlanan xəyallar dünyası.

~*~

Növbəti günün çox hissəsində Lazarus yeni evini - dolama dəhlizlərin, qeyri-bərabər səthlərin və bir-birinə bağlı mağaraların qara katakombasını araşdırdı . Damcılayan suyun qoxusu və səsi onu cəlb etdi və o, dağın yamacına doğru uzanan dar bir dəhlizdən yuxarı qalxdı . Dəhliz kiçik bir mağaraya çevrildi və döşəməsinin çox hissəsi damcılayan tavanla qidalanan dayaz su hovuzundan ibarət idi.

Gün ərzində dəfələrlə Lazar mağaranın ağızından gözlərini qıyaraq baxırdı. Günəş işığında qışqıran mənzərəni seyr edən gözləri ilə baxdı və hətta paltarlarının arasından belə qurumuş daş vadisindən yayılan şiddətli istini hiss etdi. Lazar azuqəsini dağın dərinliklərinə, dar dəhlizdən və yarasaların mağarasına daşdı .

Alaqranlıq çökdü. Lazarus mağaranın içərisində təzə bir tonqal qaladı; onun işığı tavanı və minlərlə yarasanı işıqlandırdı. Mağara isindikcə və odun tüstüsü tavana qalxdıqca mağaranın damı canlandı. Yüzlərlə yarasa yerlərindən düşüb mağaranın ətrafında dövrə vurdu. Getdikcə daha çox yarasa havanı doldurdu, ta ki mağara onlarla doldu.

Lazarus qəhqəhə çəkdi. Qanadlar qasırgası onu bürüyərkən o, ayağa qalxdı və qollarını açdı . Qanadlar onun xalatına ilişdi və yenidən uçmazdan əvvəl onun üstünə çıxdı. Lazarus başlığını çıxardı və geniş bir təbəssüm göstərdi. Yarasalar saçlarının arasından sürünərkən maskanı ip kəmərinə taxdı . Lazarus yarasalarla örtülmüş qollarını qaldıraraq dairələr halında gəzdi. Və onun qəhqəhələri mağarada əks-səda verən gülüşə çevrildi. Çalpan qanadların qasırgasında Lazarus mağaranın ətrafında vals gəzir, isterik şəkildə gülür və sərxoş Odino kimi büdrəyirdi .

Mağaranın xaricində və şərqi Overn əyalətinin qızılı yarpaqlı təpələrinin üzərində möhtəşəm, görünməmiş və qısamüddətli bir dram baş verdi - Fransadakı bütün dağlar arasında, Sübh çağı ayı sanki yalnız birinə aşağı baxan bir təbəssüm salırdı: zahirən qəribə bir

dağ, qaya üzünə axışan yarasa buludlarını gəyirərkən isterik qəhqəhə ilə ağzını açdı . Lakin yarasalar tezliklə ağacların tərələrindən keçib yox oldular; və dağın bir vaxtlar əks-səda verən gülüşü yavaş-yavaş qarışıq kədər fəryadlarına - ağrı və tənhalığın dəhşətli fəryadlarına - boğucu əzab və nəfəs darlığına çevrildi. fasiləsiz inilti səsləri — və dəhşətli dərəcədə qorxunc, o qədər narahatedici səslərə çevrilir ki , hətta ayın aşağı baxıb ulayan Dağ Ağzı üçün ağlamasına səbəb olur.

[9-cu fəslin sonu]

Bu ədəbi əsər yaradıldı

yalnız həsr olunmuş şəkildə

Edqar Allan Po (1809—1849)

— Qoy onun mirası hamımızın içində yaşasın —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~